

Rolnummer 4930
Arrest nr. 59/2011 van 5 mei 2011

ARREST

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek (vóór de inwerkingtreding van artikel 53*bis* van hetzelfde Wetboek), gesteld door het Hof van Beroep te Luik.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters R. Henneuse en M. Bossuyt, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey en F. Daoût, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter R. Henneuse,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij arrest van 28 april 2010 in zake de cvba « Matray, Matray & Hallet » tegen de nv « Deckers » en de Belgische Staat, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 5 mei 2010, heeft het Hof van Beroep te Luik de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek, in die zin geïnterpreteerd (vóór de inwerkingtreding van artikel 53*bis* van het Gerechtelijk Wetboek) dat wordt vermoed dat de ontvangst van een directoriale beslissing gebeurt op de werkdag volgend op die van de verzending ervan, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat het een onverantwoorde discriminatie in het leven roept tussen, enerzijds, de belastingplichtige die een aanslagbiljet ontvangt waarvan de beroepstermijn begint te lopen op de derde werkdag die volgt op de verzending ervan (rechtspraak van het Grondwettelijk Hof – arrest van 19 december 2007) en, anderzijds, de belastingplichtige die een directoriale beslissing ontvangt waarvan de beroepstermijn begint te lopen de tweede dag na de dag van de verzending ervan ? ».

Memories zijn ingediend door :

- de cvba « Matray, Matray & Hallet », waarvan de maatschappelijke zetel is gevestigd te 4020 Luik, rue des Fories 2;

- de nv « Deckers », waarvan de maatschappelijke zetel is gevestigd te 4890 Thimister, route de Battice 71;

- de Ministerraad.

De cvba « Matray, Matray & Hallet » en de Ministerraad hebben memories van antwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 16 maart 2011 :

- zijn verschenen :

. Mr. F. Ledain, advocaat bij de balie te Luik, voor de cvba « Matray, Matray & Hallet »;

. Mr. H. de Ville, advocaat bij de balie te Verviers, voor de nv « Deckers »;

. Mr. F. Viseur, tevens *loco* Mr.S. Depré, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers F. Daoût en E. Derycke verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

Het aan de verwijzende rechter voorgelegde fiscale geschil betreft belastingsupplementen van de aanslagjaren 1994 en 1995 vastgesteld ten laste van de nv « Deckers » en heeft betrekking op het aftrekbare karakter van verscheidene door die vennootschap teruggevorderde lasten.

Op 4 oktober 1999 werd aan de nv « Deckers » een directoriale beslissing gezonden waarin haar werd medegedeeld dat het door haar ingestelde bezwaarschrift ontvankelijk maar niet gegrond wordt verklaard.

De cvba « Matray, Matray & Hallet » wordt door de nv « Deckers » gemandateerd om bij de rechtbank van eerste aanleg een gerechtelijk beroep in te stellen tegen die beslissing op 6 januari 2000. De administratie is van mening dat dat verzoekschrift niet tijdig werd neergelegd, wat wordt betwist door de nv « Deckers » die in ondergeschikte orde de aansprakelijkheid van de cvba « Matray, Matray & Hallet » in het geding brengt.

Bij vonnis van 5 oktober 2005 verklaart de Rechtbank van eerste aanleg te Luik het verzoekschrift van 6 januari 2000 onontvankelijk omdat het buiten de in artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek voorgeschreven termijn van drie maanden werd ingesteld.

Bij verzoekschrift in hoger beroep van 11 augustus 2008 vordert de cvba « Matray, Matray & Hallet », die vrijwillig was tussengekomen voor de eerste rechter, dat het vonnis wordt tenietgedaan.

Bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van het Hof van Beroep te Luik op 4 november 2008 vordert de nv « Deckers » tevens de vernietiging van het vonnis waartegen hoger beroep wordt ingesteld en vraagt om aan het Hof de prejudiciële vraag te stellen die aan het Hof te dezen wordt voorgelegd.

III. In rechte

- A -

Memorie van de cvba « Matray, Matray & Hallet », appellante voor de verwijzende rechter

A.1.1. De appellante voor de verwijzende rechter stelt vast dat de vraag betrekking heeft op de datum waarop de in artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde termijn van drie maanden begint te lopen. Zij verwijst naar het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens *De Jorio* t. Italië van 3 juni 2004 waarin wordt gesteld dat in een democratische samenleving het recht voorrang heeft, wat impliceert dat een individu een duidelijke en concrete mogelijkheid geniet om een handeling die aan zijn rechten afbreuk doet te betwisten. Zoals elk recht kan het recht op een rechter evenwel aanleiding geven tot beperkingen zoals de voorwaarden van ontvankelijkheid van het beroep. Die beperkingen kunnen echter niet de toegang van een rechtzoekende op dusdanige wijze of in die mate beperken dat zijn recht op toegang tot een rechtbank in de essentie zelf ervan zou worden geschonden. De appellante voor de verwijzende rechter citeert in dat verband het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens *Boulougouras* t. Griekenland van 27 mei 2004.

A.1.2. Door te stellen dat de termijn loopt vanaf de kennisgeving zou artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek zo moeten worden geïnterpreteerd dat het die termijn doet lopen vanaf de datum waarop de geadresseerde kennis ervan heeft kunnen nemen.

Verscheidene arresten van het Hof worden geciteerd teneinde te besluiten dat het redelijkerwijze verantwoord is dat om elke rechtsonzekerheid te vermijden de wetgever de proceduretermijnen doet lopen vanaf een datum die niet afhankelijk is van het gedrag van de partijen.

De appellante voor de verwijzende rechter merkt op dat de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof de theorie van de verzending heeft veroordeeld, aangezien het heeft vastgesteld dat de keuze van de datum van

verzending van een aanslag, een aanslagbiljet, een gerechtsbrief of een administratieve beslissing als beginpunt van de beroepstermijn het recht op verdediging van de geadresseerde op onevenredige wijze beperkt.

A.1.3. Het zou te dezen onevenredig zijn de beroepstermijn te laten lopen vanaf de tweede dag na de verzending van de directoriale beslissing, aangezien het niet waarschijnlijk zou zijn dat op die datum de geadresseerden kennis vermocht te hebben van de beslissing.

Volgens de rechtspraak van het Hof zou de dag waarop de geadresseerde naar alle waarschijnlijkheid kennis kan nemen van een aangetekende zending in werkelijkheid de derde werkdag zijn die volgt op de dag waarop de aangetekende zending aan de diensten van de post werd overhandigd. Dat standpunt zou worden bevestigd in de parlementaire voorbereiding van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldenregeling.

A.1.4. De appellante voor de verwijzende rechter stelt dat artikel 53*bis* van het Gerechtelijk Wetboek van dien aard zou zijn dat het de inbreuken op het recht van verdediging van de rechtzoekenden en de belastingplichtigen zou verhelpen. Die rechten zouden evenwel geschonden blijven wanneer, zoals te dezen, de rechter de toepassing van die bepaling weert.

A.1.5. Ten slotte merkt de appellante voor de verwijzende rechter op dat de wet van 19 mei 2010 houdende fiscale en diverse bepalingen het Wetboek van de inkomstenbelastingen heeft gewijzigd, meer precies de artikelen 316, 346, 351 en 371 ervan, om daarin de ontvangsttheorie te verankeren. De appellante voor de verwijzende rechter vordert bijgevolg te besluiten dat de in het geding zijnde bepaling van het Gerechtelijk Wetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, indien zij in die zin wordt geïnterpreteerd dat zij ervan uitgaat dat de ontvangst van een directoriale beslissing gebeurt op de werkdag volgend op de dag van de verzending ervan. Indien de in het geding zijnde bepaling daarentegen zo wordt geïnterpreteerd dat zij de beroepstermijn doet lopen op de derde werkdag volgend op de overhandiging van de brief aan de diensten van de post, schendt zij de voormelde grondwettelijke bepalingen niet.

Memorie van de nv « Deckers », geïntimeerde partij voor de verwijzende rechter

A.2. De geïntimeerde partij voor de verwijzende rechter stelt vast dat de beide in de prejudiciële vraag bedoelde categorieën van belastingplichtigen voldoende vergelijkbaar zijn en dat het verschil in behandeling betrekking heeft op het beginpunt van de termijn van betwisting. Dat verschil in behandeling zou op geen enkele redelijke verantwoording gesteund zijn en geen enkele wettige doelstelling nastreven die ten aanzien van dat verschil in behandeling in een verband van evenredigheid zou staan. Zij verzoekt het Hof te besluiten dat artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt.

Memorie van de Ministerraad

A.3.1. De Ministerraad herinnert in de eerste plaats aan het verschil in rechtspraak tussen het Hof van Cassatie en het Grondwettelijk Hof en dat heeft geleid tot het optreden van de wetgever met de aanneming van de wet van 13 december 2005, die in werking is getreden na de betwiste verzending.

A.3.2. De Ministerraad betoogt dat de premisse volgens welke de beroepstermijn van de belastingplichtigen die een aanslagbiljet ontvangen zou lopen vanaf de derde werkdag die volgt op de verzending van het genoemde biljet, terwijl de beroepstermijn voor de belastingplichtigen die een directoriale beslissing ontvangen, zou beginnen lopen vanaf de tweede werkdag die volgt op de verzending van de genoemde beslissing, een verkeerd uitgangspunt zou vormen. Sinds de inwerkingtreding van artikel 53*bis* van het Gerechtelijk Wetboek zou de termijn om een beroep in te stellen tegen een aanslagbiljet alsmede tegen een directoriale beslissing aldus beginnen te lopen op de derde werkdag die volgt op de verzending van de genoemde beslissing. Beide types van documenten worden immers verzonden per aangetekende brief zonder ontvangsbewijs. Artikel 53*bis*, 2°, zou dus in oorschouw moeten worden genomen, zodat de prejudiciële vraag kennelijk ontkennend zou moeten worden beantwoord.

A.3.3. De Ministerraad stelt daarentegen dat, vóór de inwerkingtreding van het voormelde artikel 53*bis*, de beroepstermijn begon te lopen op de dag waarop de belastingplichtige daadwerkelijk kennis had kunnen nemen

van de betwiste beslissing. Dat is de oplossing die voortvloeide uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en die gold zowel voor de aanslagbiljetten als voor de directoriale beslissingen die per aangetekend schrijven zonder ontvangstbewijs werden verstuurd.

Onder gelding van de vroegere wet en zoals dat bleek uit de rechtspraak van het Hof van Cassatie, met name in zijn arrest van 23 juni 2006, werd de kennisgeving geacht te gebeuren op de tweede dag volgend op de dag waarop de brief werd neergelegd op het postkantoor, zowel voor de aanslagbiljetten als voor de directoriale beslissingen, zodat er geen enkel verschil in behandeling bestond tussen de beide categorieën van belastingplichtigen.

A.3.4. De Ministerraad besluit daaruit dat de prejudiciële vraag ontkennend dient te worden beantwoord.

Memorie van antwoord van de appellante voor de verwijzende rechter

A.4. De appellante voor de verwijzende rechter herneemt integraal de argumentering die zij in haar memorie heeft uiteengezet. Zij voegt daaraan toe dat het standpunt van de Ministerraad geen rekening houdt met het arrest van het Hof nr. 66/2010 van 2 juni 2010. Zij stelt dat, indien het Hof heeft beslist dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet werden geschonden door de bepaling die stelt dat de beroepstermijn tegen een aanslagbiljet begint te lopen vanaf de verzending, *a fortiori* hetzelfde zou moeten gelden voor de bepaling in verband met het beginpunt van de berekening van de termijn om een juridictioneel beroep in te stellen tegen een directoriale beslissing.

De appellante voor de verwijzende rechter besluit dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet dus wel degelijk worden geschonden.

Memorie van antwoord van de Ministerraad

A.5.1. De Ministerraad stelt vast dat, overeenkomstig artikel 52 van het Gerechtelijk Wetboek, de termijnen worden berekend vanaf de dag na die van de akte of van de gebeurtenis die hem doet ingaan. Het Hof heeft daaruit in zijn arresten nrs. 162/2007 van 19 december 2007 en 66/2010 van 2 juni 2010 geconcludeerd dat, indien de termijn aanvangt op de dag na de dag van de verzending, het de verzending zelf is die de termijnen doet ingaan. Het is evenwel onmogelijk dat op de dag van de verzending de geadresseerde van de beslissing kennis ervan heeft genomen, wat het Hof strijdig heeft geoordeeld met de Grondwet.

A.5.2. De Ministerraad leidt evenwel uit het arrest nr. 170/2003 van 17 december 2003 af dat de vaststelling van een vermoedelijk beginpunt van de beroepstermijn door het Hof zou worden aangenomen voor zover dat vermoedelijk beginpunt niet op onevenredige wijze afbreuk doet aan het recht van de personen. Het zou dus in die zin zijn dat in elk van de geciteerde arresten van het Hof, het Hof ten aanzien van de ontvangst van de verzending heeft verwezen naar de vermoedelijke termijn van twee werkdagen, ingevoerd bij het nieuwe artikel 53*bis* van het Gerechtelijk Wetboek volgens hetwelk de vervaltermijn van het beroep begint te lopen op de derde werkdag die volgt op de dag van de verzending van de door de belastingadministratie genomen beslissing.

Het Hof zou daarentegen in zijn rechtspraak nooit hebben gesteld dat de termijn drie dagen een minimumtermijn was waaronder de grondwettelijke rechten van de betrokken personen met de voeten zouden worden getreden. Het zou hooguit hebben geconcludeerd dat de rechten van de belastingplichtige beter zouden worden gegarandeerd.

A.5.3. De Ministerraad beklemtoont het feit dat het arrest van het Hof van Cassatie van 23 juni 2006 bijzonder interessant is in dat verband, vermits het Hoge Hof in zijn rechtspraak de gevolgen heeft ingevoerd van het arrest nr. 166/2005 van 16 november 2005 en een grond van onontvankelijkheid heeft verworpen door te stellen dat een kennisgeving per aangetekende brief geacht werd te zijn vervuld op de dag na de dag van de afgifte ervan ter post, zodat de termijn die daaruit voortvloeit, begint te lopen de tweede werkdag die op die afgifte volgt. Het Hof van Cassatie zou aldus het standpunt hebben gevolgd dat advocaat-generaal Henkes had ingenomen.

Daaruit zou voortvloeien dat met toepassing van artikel 52 van het Gerechtelijk Wetboek het wel degelijk op de tweede werkdag en niet op de derde dag is dat de termijn begint te lopen. Het zou wel degelijk die rechtspraak van het Hof van Cassatie zijn die de verwijzende rechter heeft gevolgd. Daaruit zou dus moeten worden afgeleid dat de in de prejudiciële vraag vergeleken situaties van de belastingplichtigen volkomen soortgelijk zijn met elkaar.

A.5.4. De Ministerraad voegt daaraan toe dat de ter post aangetekende zendingen zogenaamde « priorzendingen » zijn die in principe de geadresseerde bereiken de dag na de dag van verzending ervan. Ofschoon het niet om een gewaarborgde termijn gaat, zou het niet onevenredig zijn die termijn als vermoedelijke termijn van ontvangst te nemen, des te meer daar de adressaat een tegengesteld bewijs kan leveren en aantonen dat hij de zending op een andere dag heeft ontvangen.

- B -

B.1. Aan het Hof wordt een vraag gesteld over de bestaanbaarheid, met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek, vóór de inwerkingtreding van artikel 53*bis* van hetzelfde Wetboek, in die zin geïnterpreteerd dat wordt vermoed dat de ontvangst van een directoriale beslissing gebeurt op de werkdag die volgt op die van de verzending ervan.

Dat zou een discriminatie tot gevolg hebben tussen, enerzijds, de belastingplichtige die een aanslagbiljet ontvangt, waarvan de beroepstermijn begint te lopen op de derde werkdag die volgt op die van de verzending ervan en, anderzijds, de belastingplichtige die een directoriale beslissing ontvangt, waarvan de beroepstermijn begint te lopen op de dag na de werkdag die volgt op die van de verzending ervan.

B.2. Artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt :

« Tegen de belastingadministratie wordt de vordering inzake de geschillen bedoeld in artikel 569, eerste lid, 32°, slechts toegelaten indien de eiser voorafgaandelijk het door of krachtens de wet georganiseerde administratief beroep heeft ingesteld.

De vordering wordt ingesteld ten vroegste zes maanden vanaf de datum van ontvangst van het administratief beroep zo over dit beroep geen uitspraak is gedaan en, op straffe van verval, uiterlijk binnen een termijn van drie maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing met betrekking tot het administratief verhaal.

De in het tweede lid bedoelde termijn van zes maanden wordt met drie maanden verlengd wanneer de betwiste aanslag van ambtswege door de administratie is gevestigd ».

Artikel 53bis van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt :

« Ten aanzien van de geadresseerde, en tenzij de wet anders bepaalt, worden de termijnen die beginnen te lopen vanaf een kennisgeving op een papieren drager berekend :

1° wanneer de kennisgeving is gebeurd bij gerechtsbrief of bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs, vanaf de eerste dag die volgt op deze waarop de brief aangeboden werd op de woonplaats van de geadresseerde of, in voorkomend geval, op zijn verblijfplaats of gekozen woonplaats;

2° wanneer de kennisgeving is gebeurd bij aangetekende brief of bij gewone brief, vanaf de derde werkdag die volgt op die waarop de brief aan de postdiensten overhandigd werd, tenzij de geadresseerde het tegendeel bewijst ».

B.3.1. Voor het bepalen van de beroepstermijn die van toepassing is op de aanslagbiljetten, verwijst de verwijzende rechter naar het arrest nr. 162/2007 van 19 december 2007 van het Hof.

In dat arrest werd aan het Hof een vraag gesteld over de bestaanbaarheid van artikel 371 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, in samenhang gelezen met de artikelen 32 en 52 van het Gerechtelijk Wetboek, met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, zelf in samenhang gelezen met artikel 14, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, indien het zo wordt geïnterpreteerd dat de datum van verzending vermeld op het aanslagbiljet, de datum is waarop de bezwaartermijn een aanvang neemt.

Het Hof heeft vastgesteld dat, in die interpretatie, de termijn voor het indienen van een fiscaal bezwaarschrift een aanvang zou nemen op een ogenblik waarop de geadresseerde geen kennis kan hebben van het aanslagbiljet.

Het Hof heeft geconcludeerd tot de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet om de hiernavolgende redenen :

« B.3. Zoals het Hof reeds in de arresten nrs. 170/2003, 166/2005, 34/2006, 43/2006, 85/2007 en 123/2007 heeft geoordeeld, is het redelijk verantwoord dat de wetgever, om rechtsonzekerheid te vermijden, de termijnen van rechtspleging laat lopen vanaf een datum die niet afhankelijk is van de handelwijze van de partijen. De keuze van de datum van verzending van het aanslagbiljet als aanvangspunt van de beroepstermijn beperkt evenwel het

recht van verdediging van de geadresseerden op onevenredige wijze, doordat die termijnen beginnen te lopen op een ogenblik dat zij nog geen kennis kunnen hebben van de inhoud van het aanslagbiljet.

B.4. De doelstelling om rechtsonzekerheid te vermijden zou evengoed kunnen worden bereikt indien de termijn zou ingaan op de dag waarop de geadresseerde, naar alle waarschijnlijkheid, kennis ervan heeft kunnen nemen, dit wil zeggen de derde werkdag volgend op die waarop het aanslagbiljet aan de postdiensten werd overhandigd, tenzij de geadresseerde het tegendeel bewijst (artikel 53*bis* van het Gerechtelijk Wetboek).

B.5. In zoverre volgens de in het geding zijnde bepaling de beroepstermijn begint te lopen op de datum van verzending die voorkomt op het aanslagbiljet waarop de bezwaartermijn vermeld staat, beperkt zij op onevenredige wijze de rechten van verdediging van de belastingplichtige.

B.6. De prejudiciële vraag dient bevestigend te worden beantwoord ».

B.3.2. Uit de motivering van het verwijzingsarrest blijkt dat de interpretatie die van de in het geding zijnde bepaling wordt gegeven, voortvloeit uit het arrest van het Hof van Cassatie van 23 juni 2006 (rolnummer F.05.0021.F), luidens hetwelk « een kennisgeving bij aangetekende brief wordt geacht geschied te zijn de eerste werkdag die volgt op de dag van de afgifte van de brief ter post. Op die datum immers wordt de geadresseerde geacht kennis ervan te hebben kunnen nemen ».

B.4.1. De Ministerraad betoogt dat de door het Hof van Cassatie aangenomen oplossing op gelijke wijze van toepassing is zowel op de belastingplichtigen die een aanslagbiljet ontvangen als op diegenen die een directoriale beslissing ontvangen, zodat er tussen die twee categorieën van belastingplichtigen geen enkel verschil in behandeling bestaat.

Volgens de Ministerraad zou de aan het Hof gestelde vraag dus op een verkeerd uitgangspunt berusten.

B.4.2. Het staat in de regel aan het verwijzende rechtscollege om de bepalingen die het toepast, te interpreteren, onder voorbehoud van een kennelijk verkeerde lezing van de in het geding zijnde bepaling, wat te dezen niet het geval is. Het Hof zal de in het geding zijnde bepaling dan ook onderzoeken in de in B.3.2 vermelde interpretatie.

B.5. Het verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen dat voortvloeit uit de toepassing van verschillende procedureregels in verschillende

omstandigheden, houdt op zich geen discriminatie in. Van discriminatie zou slechts sprake kunnen zijn, indien het verschil in behandeling dat voortvloeit uit de toepassing van die procedureregels, een onevenredige beperking van de rechten van de daarbij betrokken personen met zich zou meebrengen.

B.6.1. Het Hof heeft reeds herhaalde malen geoordeeld dat een bepaling krachtens welke de termijn waarover een persoon beschikt om een juridictioneel (arresten nrs. 170/2003, 166/2005, 34/2006, 43/2006 en 48/2006) of een administratief beroep (arresten nrs. 85/2007, 123/2007, 162/2007 en 178/2009) in te stellen tegen een beslissing aanvangt op het ogenblik van de verzending van die beslissing, niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre het recht van verdediging van de geadresseerde op onevenredige wijze wordt beperkt doordat die termijn begint te lopen op een ogenblik dat de geadresseerde nog geen kennis kan hebben van de inhoud van de beslissing.

B.6.2. Dit houdt evenwel niet in dat de termijn waarover een persoon beschikt om een juridictioneel of een administratief beroep in te stellen tegen een beslissing slechts kan aanvangen vanaf de derde werkdag die volgt op die waarop de brief aan de postdiensten werd overhandigd, zoals artikel 53*bis*, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt. Nagegaan dient te worden of het aanvangspunt van een termijn, rekening houdend met de aard van de procedure en met de duur en de gevolgen van de niet-naleving ervan, het recht van verdediging al dan niet op onevenredige wijze beperkt.

B.7. Het in het geding zijnde artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de vordering tegen de belastingadministratie dient te worden ingesteld « binnen een termijn van drie maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing ». Luidens de in B.3.2 vermelde rechtspraak van het Hof van Cassatie wordt een kennisgeving bij aangetekende brief geacht geschied te zijn de eerste werkdag die volgt op de dag van de afgifte van de brief ter post. Luidens artikel 52 van het Gerechtelijk Wetboek wordt een termijn gerekend vanaf de dag na die van de akte of van de gebeurtenis die hem doet ingaan. Uit die elementen volgt dat de in het geding zijnde termijn niet ingaat op het ogenblik van de verzending van de beslissing met betrekking tot het administratief beroep, maar op de dag na de werkdag die volgt op die van de verzending ervan.

B.8.1. De in het geding zijnde termijn vangt bijgevolg aan op het ogenblik waarop de geadresseerde van de kennisgeving redelijkerwijs kan worden geacht ervan kennis te hebben genomen. Die termijn bedraagt drie maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing met betrekking tot het administratief beroep.

B.8.2. De wetgever vermocht dan ook redelijkerwijs van mening te zijn dat het niet onontbeerlijk was te bepalen dat de termijn slechts zou ingaan op de derde werkdag die volgt op die van de verzending van de beslissing.

De aldus door de wetgever gemaakte keuze heeft geen onevenredige gevolgen rekening houdend, enerzijds, met het algemene rechtsbeginsel volgens hetwelk de strengheid van de wet in geval van overmacht of van onoverwinnelijke dwaling kan worden gemilderd, beginsel waarvan de in het geding zijnde bepalingen niet zijn afgeweken en, anderzijds, met het feit dat de betrokkenen, die in een procedure zijn verwickeld en derhalve worden geacht alle dienstige maatregelen tot vrijwaring van hun rechten te nemen, niet ertoe zijn gehouden hun verdediging te organiseren in omstandigheden die onredelijk moeilijk zouden moeten worden geacht.

B.9. Uit wat voorafgaat volgt dat de in het geding zijnde bepaling de rechten van verdediging van de geadresseerde niet op onevenredige wijze beperkt.

B.10. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek, in die zin geïnterpreteerd dat wordt vermoed dat de ontvangst van een directoriale beslissing gebeurt op de werkdag die volgt op die van de verzending ervan, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 5 mei 2011.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

R. Henneuse